

TUCHTCOLLEGE VOOR DE KYNOLOGIE IN EERSTE AANLEG

Zaaknummer: 25-008

Datum uitspraak: 19 maart 2026

In de zaak van:

@@@ [naam beklaagde]
wonende te Linde
hierna te noemen: **beklaagde**

en

De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
**Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch
Gebied in Nederland**

gevestigd en kantoorhoudende te (1075 AV)

Amsterdam,

gemachtigde: mr. D.F. Dokkum

hierna te noemen: **klaagster**

-----

1. Het verloop van de procedure

- Brief d.d. 13 november 2025 van de Raad van Beheer aan beklaagde m.b.t. tuchtrechtelijke melding met vier bijlagen;
- Verweer beklaagde d.d. 13 november 2025;
- Brief Raad van Beheer aan beklaagde d.d. 28 november 2025;
- Op 28 november 2025 heeft de Raad van Beheer de klacht bij het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg (hierna te noemen "Tuchtcollege") aanhangig gemaakt en gevorderd de zaak in behandeling te nemen;
- Bij e-mail d.d. 19 januari 2026 heeft de secretaris van het Tuchtcollege beklaagde laten weten dat de Raad van Beheer de klacht ter behandeling bij hem heeft ingediend;
- Bij diezelfde e-mail is beklaagde opgeroepen om ter zitting van 20 februari 2026 te verschijnen;
- Aanvullend verweerschrift d.d. 30 januari 2026 met zes bijlagen;
- Beklaagde is ter zitting verschenen;
- Het onderzoek heeft plaatsgevonden op 20 februari 2026;
- Tenslotte is uitspraak gewezen.

2. De omschrijving van het verweten gedrag en het verweer

2.1 Verweten gedraging

Beklaagde wordt verweten dat zij de hond, @@@ [naam + NHSB teef] heeft ingezet voor de fokkerij, door een dekking voor nest @@@ [nestcode], terwijl de teef aantoonbaar lijdt aan een aandoening die gezondheid en het welzijn van de hond en/of haar nakomelingen ernstig in gevaar kan brengen, namelijk de hond lijdt aan de aan de aandoening "Collie Eye Anamoly ("CEA")- niet vrij ("Coloboma"). Dit blijkt uit de uitslag van het ECVO-onderzoek van 8 november 2024. Tegen die uitslag is geen bezwaar aangetekend en is daarmee onherroepelijk.

De gewraakte dekking heeft plaatsgevonden op of omstreeks 12 februari 2025; het nest is geboren op of omstreeks 3 mei 2025.

Overtreden artikel: artikel VI.2 j° VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement

2.2 Verweer

Het idee om een nest te fokken, komt voort uit de liefde voor het ras. Omdat het haar eerste nest zou worden, heeft zij contact opgenomen met de rasvereniging. Beklaagde beroept zich erop dat zij zich heeft gehouden aan het VerenigingsFokreglement ("VFR") van de @@@ [rasvereniging]. Dit is opgesteld conform het format van de Raad van Beheer en expliciet door hem goedgekeurd. Beklaagde heeft genoemde hond een ECVO-onderzoek laten ondergaan, waaruit bleek dat de uitslag "CEA-niet vrij - Coloboma" is. Op grond van het VFR van 1 januari 2018, waarin in paragraaf 4.3. "aandoeningen", staat dat met CEA gefokt mag worden, mits één van de ouderdieren CEA-vrij is. Beklaagde's fokcombinatie voldoet hieraan, de dekking is vrij. Beklaagde was zich niet bewust van een fokverbod.

De oogspecialist heeft haar schriftelijk bevestigd dat deze afwijking geen klinische beperkingen veroorzaakt, niet verandert in de tijd en geen functionele beperkingen heeft. Op het moment dat beklagde de keuze om te fokken maakte, waren er geen regels dat met erfelijke aandoeningen niet gefokt mocht worden.

Het zogenaamde "vinkje" was er nog niet. Beklaagde is van mening dat verwijzing naar een algemeen ECVO-advies begrijpelijk is, maar binnen het kynologisch reglementaire kader van de Raad van Beheer prevaleren de rasgebonden fokregels, zolang die zijn goedgekeurd. Dat is hier het geval. Beklaagde is van mening dat het welzijn van de hond doorslaggevend is. Voor haar is van belang, dat de oogspecialist aangaf dat er geen functieverlies zou zijn. Beklaagde heeft zich bewust gehouden aan de inzet van een goede reu en dat is voor haar verantwoord fokken.

Bij het invullen van de dekaangifte heeft beklagde gebruik gemaakt van de "checklist fokker stambomen", gepubliceerd op de website van de Raad van Beheer. Zij beklagt zich erover dat er geen enkele verwijzing wordt gemaakt naar artikel VI.3lid 3 Kynologisch Reglement of een zelfstandig fokverbod bij het ontbreken van klinisch lijden.

In haar aanvullend verweerschrift gaat beklagde uitgebreid in op de door de genoemde teef ondergane gezondheidsonderzoeken die alle zijn gebaseerd op de voorschriften uit het VFR. Beklaagde beklagt zich erover dat informatie over erfelijke aandoening op de website van de Raad van Beheer beperkt vindbaar is. Beklaagde is van mening dat zij geheel te goeder trouw heeft gehandeld en dat zij mocht vertrouwen op de inhoud van VFR.

3. Standpunt en vordering Raad van Beheer

Standpunt:

Beklaagde stelt dat zij in lijn met de VerenigingsFokreglement van de rasvereniging ("VFR") heeft gefokt. Het verwijt is echter niet dat beklagde het VFR heeft overtreden, maar het Kynologisch Reglement. Die regels gelden voor alle fokkers en dekreu-eigenaren. Het is niet zo dat het VFR prevaleert boven het Kynologisch Reglement. Het VFR wordt opgesteld en vastgesteld door de rasvereniging. Bij de beoordeling van de Raad van Beheer wordt gekeken of het VFR-format gevolgd is. De goedkeuring heeft dus geen betrekking op de inhoud van het VFR.

Bij de beoordeling of artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement is overtreden kijkt de Raad van Beheer bij oogaandoeningen naar hoofdstuk 8 van de ECVO manual. Hierin staat het volgende:

6- Collie Eye Anomaly (CEA):

- Choroidal hypoplasia (CH)/chorioretinal dysplasia (CRD): OPTIONAL
- Coloboma and other defects (retinal detachment, haemorrhage): NO BREEDING from the affected animal

Uit het screeningsonderzoek blijkt dat de teef Collie Eye Anomaly (CEA) – Coloboma niet vrij is. Hetgeen hierover in het verweerschrift staat is dus onjuist. Met een hond waar Coloboma is vastgesteld, mag dus niet gefokt worden volgens de specialisten. De ECVO-arts die het screeningsonderzoek uitgevoerd heeft, zou verklaard hebben dat de afwijking geen klinische klachten veroorzaakt en niet progressief is. Die verklaring is echter niet bijgevoegd en het staat ook niet op het ECVO-formulier.

In het verweer wordt verwezen naar de Checklist fokker stamboomhonden. De checklist betreft een samenvatting van hetgeen waar een fokker rekening mee moet houden. Het is nooit bedoeld om volledig te zijn; de volledige informatie staat op de website van de Raad van Beheer.

Net als elke Nederlander de wet behoort te kennen, behoort elke fokker op de hoogte te zijn van de regels uit het Kynologisch Reglement. Daar komt bij dat artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement geen nieuw artikel is. Er zijn al veel tuchtzaken geweest over dit artikel; daar had de fokker ook kennis van kunnen nemen.

Vordering

Gezien alle omstandigheden van het geval, vordert de Raad van Beheer het volgende: een onvoorwaardelijke diskwalificatie van de persoon voor een periode van twee jaar.

Zaaknummer: 25-008

Datum uitspraak: 19 maart 2026

Daarnaast vordert de Raad van Beheer de oplegging van een fokverbod, zoals bedoeld in VI.15 lid 3 sub d Kynologisch Reglement, voor de volgende hond:

- @@@ [naam + NHSB teef]

In de melding wordt gevraagd om het intrekken van stambomen op grond van artikel III.28 Kynologisch Reglement. Die mogelijkheid heeft het Tuchtcollege echter niet, zie artikel VI.15 Kynologisch Reglement.

4. De beoordeling door het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg

4.1 Bevoegdheid

Het Tuchtcollege is bevoegd in deze zaak te oordelen omdat beklaagde ten tijde van het verweten gedrag lid was van de @@@ [rasvereniging], een vereniging die is toegelaten tot het lidmaatschap van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland. Op grond van de statuten van die verenigingen is beklaagde onderworpen aan de rechtsmacht van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.

Op grond van artikel 30 en volgende van het Procesreglement Tuchtrecht kan het bestuur van de Raad van Beheer vorderen dat het Tuchtcollege een klacht in behandeling neemt. De klacht voldoet aan de eisen die daaraan in genoemd Procesreglement worden genoemd.

Op grond van artikel 30 en volgende van het Procesreglement Tuchtrecht kan het bestuur van de Raad van Beheer vorderen dat het Tuchtcollege een klacht in behandeling neemt. De klacht voldoet aan de eisen die daaraan in genoemd Procesreglement worden genoemd.

Het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg is op grond van bovenstaande bevoegd om van de onderhavige tuchtzaak kennis te nemen. Verder zijn er geen formele bezwaren om de zaak in behandeling te nemen. Klaagster is dan ook ontvankelijk in haar klacht.

4.2. Overwegingen met betrekking tot het verweten gedrag

Vaststaand feit is dat de teef @@@ [naam + NHSB teef] op of omstreeks 12 februari 2025 is gedekt. Voor het bepalen of de door beklaagde gewenste oudercombinatie mogelijk is, is zij uitgegaan van het VFR van 1 januari 2018, waarin in artikel 4.3 staat dat met een ouderdier, dat lijdt aan CEA, gefokt mag worden mits het andere ouderdier CEA-vrij is.

Het VFR bevat afspraken die de rasvereniging met haar leden/fokkers op het gebied van de fokkerij maken. Deze afspraken worden gegoten in een door de Raad van Beheer voorgeschreven format. Het VFR staat los van de regelgeving waaraan de fokkers verplicht zijn om zich aan te houden. In artikel 1.3 van het VFR wordt hiernaar verwezen "... *het ontslaat de individuele fokker niet van de plicht zelf op de hoogte te zijn en te blijven van recente wijzigingen in het KR, ook als het bestuur van de vereniging hier in gebreke blijft.*"

Fokkers zijn verplicht zich te houden aan de wet- en regelgeving, ook al staat die niet in het VFR. Het gevolgde VFR is na 2018, voor zover uit de website van de rasvereniging en de door beklaagde overgelegde versie blijkt, niet meer aangepast. Zoals het hiervoor genoemde artikel 1.3 VFR al vermeld, is de wet- en regelgeving sterk gewijzigd als het

gaat om de eisen die aan fokdieren worden gesteld. De schriftelijke bevestiging van de oogspecialist dat deze afwijking geen klinische beperkingen veroorzaakt, heeft beklagde niet met enig bewijs onderbouwd.

Beklaagde wijst op de door haar gebruikte "Checklist fokker stambomen". Een checklist is een handig tool om de meest belangrijke zaken op een rijtje te hebben. Dat niet alle zaken hierin genoemd zijn, staat vermeld in de 5e alinea van de eerste pagina "*de belangrijkste regels en de procedure voor het online aanmelden van je nestje stamboompups worden in deze folder weergegeven*" en twee alinea's verder "*Uiteraard dien je ook te voldoen aan de wettelijke regels en criteria die de overheid stelt.*" .

Als lid van een rasvereniging en als fokker had beklagde zich moeten verdiepen in de regelgeving van het Kynologisch Reglement, zoals gepubliceerd in het Handboek Statuten & Reglementen dat op de website van de Raad van Beheer te raadplegen is. In artikel 4 lid 4a Statuten van de Vereniging Raad van Beheer is bepaald dat de leden van een aangesloten vereniging net als de aangesloten vereniging zelf zijn gehouden aan de statuten en reglementen van de Raad van Beheer. Dat geldt ook voor de door de organen van de Raad van Beheer genomen besluiten. Dat betekent dus ook de regelgeving van het Kynologisch Reglement. Voor deze klacht meer in het bijzonder artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement. De kern van dit artikel is erin gelegen dat indien één of beide ouders lijden aan een of meer aandoeningen die de gezondheid of het welzijn van de hond of nakomelingen ernstig in gevaar kunnen brengen, dat daarmee niet gefokt mag worden.

Beklaagde verliest uit het oog dat een fokker ook dient te voldoen aan de wet- en regelgeving van de overheid en met name artikel 2.6 lid 2a.1 Wet Dieren. Daarin is het volgende bepaald:

"een verbod op het fokken of het voor de fok gebruiken van dieren die beschikken over een bepaalde aandoening die, of een uiterlijk kenmerk dat, de gezondheid of het welzijn van het dier of de nakomelingen van het dier kan aantasten"

Een fokker heeft naast het bewaken van de gezondheid en welzijn van zijn fokdieren ook een maatschappelijke plicht. Kopers van rashonden met een stamboom moeten zeker weten dat de voor de fokkerij ingezette ouderdieren gezond zijn. Het fokken met een rashond die aantoonbaar lijdt aan een aandoening, die de gezondheid en het welzijn van de hond en/of haar nakomelingen ernstig in gevaar kan brengen, ondermijnt dat¹. CEA is een erfelijke aandoening die gezondheidsschade kan opleveren. In die zin voldoet de erfelijke aandoening aan de omschrijving van artikel VI.3 lid 3.

Het Tuchtcollege deelt de mening van beklagde dat de Raad van Beheer een informatieplicht heeft naar haar leden: de aangesloten verenigingen. Voor zover het Tuchtcollege heeft kunnen nagaan, voldoet de Raad van Beheer aan deze plicht. Zo heeft de Raad van Beheer bijvoorbeeld op 15 april 2025 aan alle rasverenigingen een mededeling gezonden dat, in verband met voortschrijdend wetenschappelijk onderzoek, een aantal wijzigingen in het ECVO-manual zijn doorgevoerd. Het was en is aan de rasvereniging om dit aan haar (leden-) fokkers te laten weten via de door haar gebruikte kanalen. Het verwijt dat de publicatie op de website van de Raad van Beheer dat de aangescherpte

---

¹ Rechtbank Amsterdam, 16 oktober 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:7577

uitleg/toekomstige invulling van fokregels over erfelijke (oog-)aandoeningen beperkt vindbaar was en niet is opgenomen in de reguliere voorlichtingskanalen voor fokkers, slaagt niet.

Per 1 januari 2025 is iedere fokker bij de dekaangifte verplicht het "vinkje" aan te kruisen, waarmee de fokker aangeeft dat hij voldoet aan de beoogde regelgeving en uitvoeringsschriften. Per 1 januari 2026 heeft de Raad van Beheer de regels voor het fokken met bepaalde aandoeningen aangescherpt. Informatie hierover is op zijn website te vinden. Beklaagde had bij onduidelijkheid over de regelgeving, in het kader van haar onderzoeksplicht, voor nadere informatie contact met de Raad van Beheer en/of de rasvereniging kunnen opnemen.

Voor het wel of niet mogen fokken met een oogaandoening is het ECVO-Veterinary Manual 2024 leidend. In dit manual staat het fokadvies per oogziekte vermeld. Voor CEA-niet vrij Coloboma staat in hoofdstuk 5 als omschrijving:

Collie Eye Anomaly is a congenital syndrome of ocular anomalies originally described in Collie breeds (short hair, long hair), affecting the choroid and sclera and indirectly the retina and optic disc. It is characterized by bilateral and often symmetrical defects including choroidal hypoplasia (CH or CRD) with or without coloboma, retinal detachment and intraocular haemorrhage. Vision varies with the degree to which an individual is affected and may be minimally compromised to having severe visual impairment or blindness. Breeds known to have CEA (genetic test available) are: Australian Kelpie, Australian Shepherd, Bearded Collie, Border Collie, Boykin Spaniel, Collie (short hair, long hair), Hokkaido, Lancashire Heeler, Miniature American Shepherd, Nova Scotia Duck Tolling Retriever, Shetland Sheepdog (Sheltie), Silken Windhound, Silken Windsprite.

Coloboma: congenital defect of a portion of the eye due to a failure in closure of the body halves; most frequently affecting the iris or the optic nerve at the 6 o'clock position. The latter is a presumed hereditary congenital eye disease that if large, may cause retinal detachment resulting in blindness or visual impairment.

en meer specifiek met betrekking tot het fokadvies in hoofdstuk 8 onder 6:

Collie Eye Anomaly (CEA):

- *Choroidal hypoplasia (CH)/chorioretinal dysplasia (CRD): OPTIONAL*
- *Coloboma and other defects (retinal detachment, haemorrhage): NO BREEDING from the affected animal*

Volgens beklagde heeft de uitvoerend oogspecialist schriftelijk bevestigd dat de genoemde afwijkingen geen klinische klachten veroorzaken en geen functionele beperkingen geven. Beklaagde heeft hiervan geen bewijs overgelegd en op het ECVO-formulier ontbreekt enige aantekening hierover. Door te fokken met genoemde teef die aantoonbaar aan CEA - Coloboma lijdt, heeft beklagde de genetische mutatie(s) aan de nakomelingen doorgegeven. Gezien de reu door middel van DNA-test vrij is bevonden van CEA, zullen dientengevolge alle nakomelingen drager zijn van deze autosomaal recessieve oogaandoening. Autosomaal, recessieve overerving betekent dat een dier vrij (normaal homozygoot), lijder (mutatie homozygoot) of drager (heterozygoot) kan zijn. Lijders en

Zaaknummer: 25-008

Datum uitspraak: 19 maart 2026

draggers zullen de mutatie in de populatie doorgeven. Draggers doen dit bovendien zonder zelf de symptomen te ontwikkelen. Dit maakt het vooral belangrijk dat draggers worden geïdentificeerd om te voorkomen dat de ziekte zich verspreidt binnen de populatie. In bovenstaand geval zijn alle nakomelingen dan ook aan te merken als drager.

Bovendien is beklaagde eraan voorbijgegaan dat het in het geval van haar teef om een beperkte afwijkingen lijkt te gaan. Genetisch is er echter geen verschil tussen honden die beperkt of ernstig zijn aangedaan. Bij een groot Coloboma van de oogzenuw kan het netvlies loskomen en wordt de hond volledig blind. Zeker omdat de afwijking veelal aan beide ogen aanwezig is.

4.3 Overwegingen met betrekking tot de strafmaat

Door allerlei regelingen in een VFR lijkt het voor een (beginnend) fokker soms een doolhof. Het Tuchtcollege is zich hiervan bewust. De wet- en regelgeving hierover is echter helder en verwijst naar artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement.

Coloboma is een erfelijke oogaandoening met nadelige gevolgen voor de gezondheid en het welzijn van een hond. Nu de bevordering van de gezondheid en het welzijn van honden en hondenpopulaties een statutair doel van de Raad van Beheer én van de Nederlandse Collie Club is, is het Tuchtcollege van oordeel dat de overtreding door beklaagde van deze regel zeer ernstig is.

Het Tuchtcollege acht bewezen dat beklaagde de artikel VI.2 jo artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement heeft overtreden.

5. De beslissing

Het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg:

- legt aan beklaagde een onvoorwaardelijke diskwalificatie van twee jaar op;
- draagt aan het bestuur van de Raad van Beheer op om conform artikel VI.15 lid 3e jo artikel VIII.9 lid 3a Kynologisch Reglement een fokverbod op te leggen voor de hond:
  - @@@ [naam + NHSB teef]

Deze uitspraak is geweest te Woudenberg op 19 maart 2026 door mr.dr. H.S. Grotens, mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hul en mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes in tegenwoordigheid van mevrouw F. Zijdenbos-Jansen, secretaris.

Zaaknummer: 25-008

Datum uitspraak: 19 maart 2026

Mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hul en mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes zijn buiten staat deze uitspraak mede te ondertekenen.

De voorzitter,

De secretaris,

Mr.dr. H.S. Grotens

mevrouw F. Zijdenbos-Jansen